

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobců: a) F. A.
 narozen X
 b) L. L.
 narozena X
 c) T. A.
 narozen X
 d) I. A.
 narozen X
 žalobci c) a d) zastoupeni žalobkyní b) jako zákonnou zástupkyní
 všichni státní příslušností Alžírská demokratická a lidová republika
 všichni hlášeným pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
 sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 11. 2024, č. j. OAM-1140/ZA-ZA12-LE31-2024 a č. j. OAM-1139/ZA-ZA12-LE31-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2024, č. j. OAM-1140/ZA-ZA12-LE31-2024 a č. j. OAM-1139/ZA-ZA12-LE31-2024, se ruší a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 87 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

III. Žalovaný je povinen zaplatit každému ze žalobců b), c) a d) na náhradu nákladů řízení částku 29 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce a) podal ke zdejšímu soudu dne 18. 12. 2024 žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), proti prvnímu v záhlaví uvedenému rozhodnutí. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce a) o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
2. Žalobkyně b) [manželka žalobce a)] a žalobci c) a d) [jejich nezletilé děti] podali téhož dne taktéž žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s. proti druhému v záhlaví uvedenému rozhodnutí. Tímto rozhodnutím žalovaný rovněž zamítl žádost žalobců b), c) a d) o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu.
3. Jelikož spolu žaloby žalobců skutkově i právně úzce souvisejí, spojil je soud usnesením ze dne 14. 2. 2025, č. j. 57 Az 21/2024-28, ke společnému projednání.

Řízení o udělení mezinárodní ochrany

4. Žalobci požádali dne 28. 8. 2024 o mezinárodní ochranu. V poskytnutí údajů k žádosti uvedli, že žalobce a) a žalobkyně b) konvertovali ke křesťanství. V Alžírsku je přitom každý, kdo konvertuje od islámu, považován za člena organizace *Mouvement pour l'autodétermination de la Kabylie* (Hnutí za autonomii Kabýlie; dále „MAK“). Bezpečnostní složky vyvíjely na žalobce a) nátlak, zničily mu obchod a fyzicky jej napadly.
5. Při následném pohovoru žalobce a) vypověděl, že v Alžírsku žil pouze ve městě M. a živil se obchodem s ovocem a zeleninou. Do České republiky (dále „ČR“) odjel kvůli kupícím se problémům s bezpečnostními orgány, které chtěly, aby se přiznal ke členství v MAK. Děti ani nemohly chodit z bezpečnostních důvodů ven. Při vycestování z vlasti žádné problémy neměl. Bratr žalobkyně b) jim poslal pozvání do ČR. Žije zde již 10 let. V Alžírsku i nadále žijí další příbuzní. Ti ale nevědí, že žalobce a) s žalobkyní b) konvertovali ke křesťanství. Žalobce a) se asi před 2 lety seznámil s jedním člověkem, který k němu skoro každý den chodil do obchodu a který žalobci a) křesťanství představil. Žádné konkrétní kroky ale ohledně konverze ke křesťanství s žalobkyní b) nepodnikli. Ve vlasti k tomu nejsou podmínky. Křesťanské svatostánky jsou zavřené. Výše uvedený člověk proto žalobci a) sděloval informace o křesťanství a žalobce a) pak o nich hovořil doma s žalobkyní b). Na veřejnosti se ale nijak neprojevovali. Vše praktikovali doma. Vyslovovali přání Bohu a křížovali se. Z důvodu obav si neopatřili žádnou náboženskou literaturu. Co se týče zmíněných problémů, v květnu roku 2024 je s dotyčným člověkem při hovoru o křesťanství vyslechla jedna osoba. Tvářila se, že má zájem se něco o křesťanství dozvědět. Tak se společně bavili. Asi po týdnu ale přišli dva policisté v civilním oděvu. Žalobci a) sdělili, že pokud má zájem o křesťanství, tak je určitě členem organizace MAK. Žalobce a) jim vysvětloval, že s MAK nemá nic společného. Policisté ale stále do žalobcova obchodu chodili, uráželi jej a nadávali mu. Dne 25. 6. 2024 do obchodu přišlo 5 příslušníků policie [mezi nimi i ta osoba, která žalobce a) vyslechla při hovoru o křesťanství]. Na nic se už neptali a žalobci a) řekli, že buď se přizná, nebo mu rozbijí obchod. Žalobce a) odpověděl, že nemá k čemu se přiznat. Jeden ho shodil na zem, dupl mu na nohu a zlomil ji. Žalobce a) ztratil vědomí a v nemocnici pak strávil 5 dní. Poté bydleli nedaleko u tchána a snažili se nikam nechodit. Žalobce a) nikdy zatčen nebyl. Veškerý nátlak probíhal u něj v obchodě. Výhružky ani napadení žalobce a)

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

nijak neřešil. Nebylo na koho se obrátit. Těžko si mohl stěžovat u nadřízených policistů. Žádné dokumenty o zničení obchodu žalobce a) nemá, ale žalovanému předložil rentgenový snímek, z něhož je patrná fixace zlomené kosti na noze šrouby. V minulosti neměl žalobce a) žádné problémy s policií ani státními orgány. Nebyl politicky aktivní. Bezpečnostní složky řadí berbery a křesťany automaticky mezi příslušníky MAK. Snaží se tyto lidi potírat. V oblasti, kde žili, jsou právě členové MAK. V případě návratu do vlasti se žalobce obává, že by jej k doznání mohli nutit přes jeho děti.

6. Žalobkyně b) při pohovoru vypověděla, že se narodila ve městě A. a před 10 lety se provdala do města M. Má bakalářské právní vzdělání, ale nepracovala. Byla ženou v domácnosti. Do ČR odjeli, protože ve vlasti již dále nemohli snášet nátlak. Poté, co žalobce a) napadli a zničili mu obchod, už neměli žádný zdroj příjmů. Její bratr žijící v ČR jim poslal pozvání a asi za 15 dní dostali vízum. S jeho vyřízením ani vycestováním nebyly žádné problémy. V Alžírsku mají i jiné příbuzné, ale jejich situace je normální, protože nekonvertovali a dále vyznávají islám. O konverzi ke křesťanství jim neřekli. Asi před 2 lety se žalobce a) seznámil s jedním člověkem, který o tomto náboženství hovořil. Žalobce a) v něm našel duševní klid a cítil se spokojen. Žádné konkrétní kroky ale nepodnikali. V Alžírsku k tomu nejsou podmínky. Křesťanské svatostánky jsou zavřené. Náboženství proto praktikovali doma, např. slavili Vánoce. V období do Velikonoc také drželi půst. Před dětmi nemohli konkrétně hovořit, aby nenastaly problémy ve škole. Z důvodu obav si neopatřili žádnou náboženskou literaturu. S žalobcem a) se modlí, ale ne před dětmi. Text žádné modlitby žalobkyně b) nezná. Její modlitby spočívají spíše ve vyslovení přání. Chtěli by se s žalobcem a) v tomto ohledu více vzdělávat. Jediný zdroj informací měli od klienta žalobce a), který za ním chodil do obchodu. Žalobkyně b) žádné konkrétní problémy kvůli konverzi ke křesťanství neměla, ale viděla na žalobci a), že jej něco trápí. Děti se do toho snažili nezatahovat, takže žádné problémy v tomto ohledu také neměly, ale že se žalobce a) trápí, viděly. K problémům žalobce a) uvedla žalobkyně b) to, že po nějaké době, co se se zmíněným zákazníkem bavil, je vyslechnul další zákazník. Později se ukázalo, že šlo o příslušníka tajných služeb. Automaticky mu přisoudil, že je členem organizace MAK. Žalobce a) se snažili donutit, aby se ke členství přiznal a sdělil jména dalších osob. Žalobce a) jim ale nic neřekl. Dne 25. 6. 2024 žalobce a) fyzicky napadli, zlomili mu nohu a rozbili obchod. Žalobce a) zatčen nebyl. Veškerý nátlak probíhal u něj v obchodě. Kdyby se ale přiznal, tak jej zatknou a nic by o něm nevěděli. Žalobkyně b) jej ani děti nechtěla pouštět ven. Měla strach. Napadení nijak neřešili. Nebylo na koho se obrátit. Žalobci a) by to spíše uškodilo. Ona sama a děti žádné problémy neměly. Obává se, že po návratu do Alžírska by žalobce a) znovu vydírali, zatkli a pak by se to dotýkalo i přímo jí a dětí.
7. Žalovaný nevyslychal žalobce c) a d) vzhledem k jejich věku. Pro zjištění stavu věci se spokojil s výpovědí žalobkyně b) – jejich zákonné zástupkyně.
8. Do správních spisů žalovaný založil následující podklady:
 - Informaci žalovaného (jeho odboru azylové a migrační politiky, dále „OAMP“) ze dne 25. 9. 2024, nazvanou *Kabylové, Strana Hnutí za sebeurčení Kabylie (MAK)* [tato informace je součástí správního spisu pouze ve věci žalobce a)],
 - Výroční zprávu o svobodě vyznání za rok 2023: Alžírsko ze dne 30. 6. 2024 vypracovanou Ministerstvem zahraničních věcí USA (dále „MZV USA“),

- Zprávu OAMP ze dne 16. 9. 2024, nazvanou *Hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu*.

9. Ke shromážděným podkladům se žalobce a) nevyjádřil. Žalobkyně b) k nim rovněž nic neuvedla. Nicméně žalovanému sdělila, že děti [žalobci c) a d)] měly strach chodit na veřejnost. V Alžírsku měli problémy poté, co konvertovali s žalobcem a) ke křesťanství. Měli i strach, aby se to nedozvěděli sousedé, protože by jim mohli dělat problémy nebo naschvály. Děti se kvůli tomu bály chodit ven a nehrály si s kamarády. Žalobce a) obviňovali, že spolupracuje s MAK. Žalobkyně b) podala žádost o mezinárodní ochranu, protože chtěla lepší budoucnost pro své děti. O konverzi ke křesťanství jim neřekli. Měli strach, aby to neřekly ve škole, a aby pak výhrůžky nechodily i jim. Ze strachu je doprovázela na cestě z i do školy. Bála se, aby se jim nic nestalo, aby třeba nebyly uneseny.
10. V napadeném rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu žalobce a) žalovaný nejprve připomněl, že Alžírsko je ve smyslu vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále „vyhláška č. 328/2015“)

bezpečnou zemí původu. V Alžírsku obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům či k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě ozbrojených konfliktů. Alžírsko rovněž ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování lidských práv. Na základě těchto skutečností je možné považovat Alžírsko za bezpečnou zemi původu. Žalobce a) neuvedl, že by měl v Alžírsku jakékoliv problémy, které by bylo možné označit za pronásledování nebo hrozbu vážné újmy. Ačkoli žalovaný měl jisté pochybnosti ohledně toho, zda jsou žalobcova tvrzení o konverzi ke křesťanství pravdivá, nedosáhly tyto pochybnosti takové míry, aby je bylo možné odmítnout jako *a priori* nevěrohodná. Tvrzení, že žalobce a) měl být zájmovou osobou pro policii, ale žalovaný za věrohodné nepovažuje. Ve světle informace OAMP ze dne 25. 9. 2024 je nepravděpodobné, že by se ústrky ze strany bezpečnostních složek omezily pouze na pouhé návštěvy v žalobcově obchodě a přemlouvání, aby se doznal ke členství v MAK. Tato organizace je od roku 2021 považována za teroristickou, a proto by žalobce a) byl s největší pravděpodobností zatčen, což se ale nikdy nestalo. I bezproblémové opuštění země přes hraniční přechod na letišti svědčí o tom, že žalobce a) zájmovou osobou nebyl. Argument, že každý křesťan je automaticky považován za příslušníka MAK, je v rozporu s informacemi o zemi původu. V Alžírsku vyznává křesťanství přibližně 200 000 obyvatel a ze shromážděných podkladů nevyplývá žádná korelace mezi křesťanským vyznáním a příslušností k hnutí MAK. To není křesťanskou organizací a ani nevyžaduje, aby její členové křesťany byli. Žalovaný proto neshledal, že by žalobcova tvrzení o problémech s policií byla věrohodná a skutečná. Rovněž nejsou pravdivá tvrzení o zavřených křesťanských kostelech. Ty jsou v Alžírsku dostupné a křesťané je mohou navštěvovat, přestože v minulosti k uzavření několika kostelů došlo. Z informace MZV USA též plyne, že konverze ke křesťanství je v Alžírsku možná a křesťané svou víru vyznávat mohou. Státní rozhlasové stanice vysílaly vánoční a velikonoční mše ve francouzštině a arabštině. Televizní a rozhlasové kanály dále vysílaly obsah s poselstvím proti extremismu. Žalobce a) tedy neprokázal, že v jeho případě nelze Alžírsko považovat za bezpečnou zemi původu. Proto se žalovaný ani nezabýval jednotlivými důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

11. Žalovaný odůvodnil napadené rozhodnutí ve vztahu k žalobkyni b) a žalobcům c) a d) rovněž tím, že neprokázali, že by ve vztahu k nim nebylo možné Alžírsko považovat za bezpečnou zemi původu. Proto i jejich žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Konkrétně uvedl, že netvrdili žádné problémy, které by bylo možné označit za pronásledování nebo hrozbu vážné újmy. Problémy měl pouze žalobce a), o jehož žádosti žalovaný vede samostatné řízení. Žalobkyně b) ani žalobci c) a d) přitom ale v souvislosti s problémy žalobce a) žádné potíže neměli. Žalobkyně b) fakticky tvrdila jen to, že měla obavy o své děti, a proto je nepouštěla ven a doprovázela je do školy. Její obava z možných dopadů na její osobu a nezletilé syny v případě možného zatčení žalobce a) je jen subjektivní domněnka a spekulace, která se nezakládá na žádných objektivních skutečnostech. Žalobce a) nikdy v minulosti zatčen nebyl, ačkoli by tak alžírské bezpečnostní složky jistě učinily, pokud by pro ně byl jako předpokládaný člen MAK zájmovou osobou. Celé rodině naopak bylo umožněno vycestovat. Žalobkyně b) a žalobci c) a d) tudíž ve vlasti nebyli vystaveni takovému jednání, které by bylo možné pokládat za pronásledování nebo hrozbu vážné újmy. Žalovaný měl rovněž pochybnosti o věrohodnosti žalobkyniných tvrzeních, neboť v nich shledal vážné rozpory. Tvrdila totiž, že konverzi ke křesťanství s žalobcem a) tajili i před vlastní rodinou. Na druhou stranu dle ní slavili Vánoce a Velikonoce, což před dětmi utajit nemohli. Rovněž uváděla, že ze strachu o děti je nepouštěla ven, ale dětem o manžellových problémech nic neřekli. Při seznámení s podklady pro rozhodnutí však v rozporu s tímto původním tvrzením uvedla, že to byly právě její děti, kdo se bál chodit ven v důsledku žalobcových problémů. Žalovaný obdobně jako v případě žalobce a) poukázal na možnost křesťanů v Alžírsku víru praktikovat.

Shrnutí žalob

12. Žalobci v žalobách namítají, že žalovaný použil ze shromážděných podkladů jen obecné informace o situaci v Alžírsku a interpretoval je v jejich neprospěch. Žalobce a) přitom tvrdil relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany, protože opakované vyhrožování ze strany bezpečnostních složek spojené s užitím násilí z důvodu náboženského přesvědčení plně odpovídá definici pronásledování a původce pronásledování podle § 2 odst. 4 a 6 zákona o azylu. Dle žalobce a) je absurdní, že mu žalovaný klade k tíži, že se mu podařilo vyhnout zatčení policií. Žalovaný současně zamlčel, že dle informace OAMP ze dne 25. 9. 2024 členům organizace MAK pronásledování skutečně hrozí. Žalobce a) sice členem MAK nikdy nebyl a není. Z hlediska azylového řízení je ale podstatné, že ho za člena MAK považují bezpečnostní složky [rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67]. Žalovaný pochybil rovněž v tom, že nenahlížel na žádosti žalobců prospektivně, ale zaměřil se jen na to, že žalobce a) nebyl zatčen a žalobkyni b) a žalobcům c) a d) se dosud nic nestalo. Vadně se žalovaný nezabýval tím, jakému nebezpečí mohou žalobci po návratu čelit. Dále podle rozsudku NSS ze dne 26. 8. 2022, č. j. 5 Azs 153/2020-63, nemusí nic znamenat ani dobrovolné vycestování ze země původu bez obtíží.
13. Žalobci shodně poukazují na to, že sama zpráva MZV USA, z níž žalovaný vychází, obsahuje informace o tom, že v Alžírsku dochází k omezování náboženské svobody ve vztahu k jiným náboženstvím než islámu. Vzhledem k tomu, že alžírští křesťané jsou převážně protestanti a jejich počet se odhaduje na 20 000 až 200 000, není v případě, že jsou otevřeny pouze tři protestantské kostely, vůbec přehnané tvrdit, že jsou kostely zavřené a možnost svobodně praktikovat víru je velmi omezená. Proto je názor žalovaného o rozpornosti tvrzení žalobců s informacemi o zemi původu nesprávný. Zpráva MZV USA dále uvádí případy hrozeb, nesnášenlivosti a společenského tlaku vůči jiným osobám. Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

praktikujícím jiné náboženství než sunnitský islám. Zpráva rovněž potvrzuje obavy žalobců ohledně pořízení náboženské literatury.

14. Žalovaný dále nevzal v potaz všechny skutečnosti, které žalobci tvrdili. Tím zatížil svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Jedinou relevantní skutečností z provedených výpovědí je tak pro žalovaného jen to, že žalobci pocházejí z Alžírsko. Tím, že žalovaný posoudil jejich žádosti jako zjevně nedůvodné, podstatně zasáhl do procesních práv žalobců. Žalovaný v rozporu s rozsudkem NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, neshromáždil takové informace, které by dostatečně podložily závěr, že v případě žalobců lze Alžírsko považovat za bezpečnou zemi původu. Uvedené informace nevyhovují požadavku na různorodost zdrojů. Navíc z nich plynou zjištění svědčící o tom, že Alžírsko bezpečnou zemí původu není. Ty ale žalovaný přechází bez povšimnutí nebo je interpretuje nesprávně v neprospěch žalobců.
15. Žalobkyně b) dodává, že o mezinárodní ochranu žádá její rodina jako celek. Důvody vztahuje zejména k osobě manžela – žalobce a). Jeho perzekuce ale postihuje celou rodinu. Jestliže žalovaný konstatoval, že problémům čelil jen žalobce a), bagatelizoval tím jednotu jejich rodiny. Problémy jednoho člena se promítají na všechny ostatní (zejména pokud jde o živitele rodiny). Mezinárodní ochranu tak lze jí a žalobcům c) a d) udělit jako rodinným příslušníkům podle § 13 a § 14b zákona o azylu.

Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný navrhuje žaloby zamítnout. Žalobci neprokázali, že by ve své vlasti pociťovali odůvodněný strach z pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu nebo že by jim tam hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona. Žalovaný současně obstaral dostatečné informace o zemi původu a řádně je vyhodnotil. Na základě nich lze Alžírsko považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobcům se nepodařilo opak prokázat.

Posouzení věci krajským soudem

17. Soud ověřil, že žaloby byly podány včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobami k tomu oprávněnými a splňují všechny formální náležitosti na ně kladené.
18. O žalobách soud rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný s takovým postupem souhlasil výslovně a žalobci implicitně. Soud ani neprováděl dokazování, neboť si při posouzení věci vystačil s obsahem správního spisu (rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
19. Po právní stránce soud posoudil věc následovně:
20. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
21. Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

22. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se bezpečnou zemí původu rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občane nebo osoby bez státního občanství neopouští z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
23. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
24. Alžírsko je podle § 2 bodu 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. od 23. 3. 2019 na seznamu zemí, které Česká republika považuje za bezpečné.
25. Žalovaný svá rozhodnutí založil na závěru, že se žalobcům nepodařilo prokázat, že v jejich případě Alžírsko není možné považovat za bezpečnou zemi původu. Přitom důkazní břemeno ve vztahu k této skutečnosti spočívalo právě na nich. Institut bezpečné země původu totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země. Žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu tak musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS).
26. Předpokladem pro „aktivaci“ důkazního břemene žalobců ohledně toho, že v jejich případě Alžírsko nelze považovat za bezpečnou zemi původu, a pro následné zamítnutí žádosti podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodné však je, že informace o zemi zařazené na seznam bezpečných zemí původu, které jsou součástí správního spisu, dokládají, že tato země skutečně splňuje podmínky podle Přílohy I směrnice č. 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále „procedurální směrnice“) a § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, č. 4270/2022 Sb. NSS).
27. Aby tedy rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu mohlo obstát, podklady, které žalovaný využije, musí jednoznačně dokládat, že daná země v souladu s procedurální směrnicí a zákonem o azylu skutečně splňuje podmínky nezbytné pro její zařazení na seznam bezpečných zemí původu (viz citovaný rozsudek č. j. 41 Az 58/2020-52, odst. 19).
28. Krajský soud v Brně proto v odkazovaném rozsudku uzavřel, že „[z]práva, která určitou zemi původu hodnotí jako bezpečnou, by proto měla mít odpovídající kvalitu. Mělo by z ní jasně plynout, že v dané zemi obecně a soustavně nedochází k pronásledování či špatnému zacházení. A měla by také podrobně rozehrát rozsah, v jakém daná země poskytuje ochranu proti tomuto jednání, v kontextu kritérií uvedených v Příloze I procedurální směrnice (právní předpisy země a Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

způsob jejich uplatnění, dodržování práv a svobod stanovených v mezinárodních smlouvách o lidských právech, dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy a systém účinných opravných prostředků). Pokud zpráva obsahuje informace, které vyvolávají otázky ohledně bezpečnosti určité země, měla by uspokojivě zdůvodnit, proč lze zemi i přes tyto informace (nedostatky) stále hodnotit jako bezpečnou. Zpráva zdůvodňující bezpečnost země původu totiž prakticky nabírá povinnost žalovaného shromáždit si ke každé žádosti aktuální informace o zemi původu, které mají relevanci s ohledem na azylový příběh konkrétního žadatele.“ (viz jeho odst. 20).

29. Správní soudy přitom musejí mít možnost přezkoumat kvalitu této zprávy, a tedy i samotné předpoklady vymezení určité země jako bezpečné (a žadatelé pochopitelně musí mít možnost zpochybnit před soudem i toto vymezení, což žalobci v žalobě činí). Opačný přístup by vyloučil efektivní kontrolu zařazování států na seznam bezpečných zemí původu. Tudíž v případě, že vyhláška č. 328/2015 Sb. označuje za bezpečnou zemi původu stát, který pro to nesplňuje podmínky, může soud vyhlášku v individuálním případě nepoužít dle čl. 95 odst. 1 Ústavy (viz rozsudek NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, č. 4410/2022 Sb. NSS, odst. 16– 17).
30. Při zkoumání předpokladů, zda lze zemi původu považovat za bezpečnou, soud musí přímo aplikovat procedurální směrnici. Zákon o azylu sice obsahuje definici bezpečné země původu v § 2 odst. 1 písm. k), ta ale kritéria pro označení bezpečné země původu provádí nepřesně a neúplně – např. se nezmiňuje o tom, že pro vymezení bezpečné země původu je důležité i skutečné *uplatňování* právních předpisů (k tomu viz již shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 41 Az 58/2020-52, odst. 24 a 25).
31. Z čl. 37 odst. 1 procedurální směrnice plyne, že členské státy mohou vymezit země jako bezpečné jen při splnění kritérií v příloze I této směrnice:

„Země se považuje za bezpečnou zemi původu, pokud lze na základě tamější právní situace, uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že v ní obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle článku 9 směrnice 2011/95/EU, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Při tomto hodnocení se vezme v úvahu mimo jiné rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím:

- a) příslušných právních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují;*
- b) dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod nebo Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě OSN proti mučení, a to zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 uvedené evropské úmluvy nelze odchýlit;*
- c) dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy;*
- d) systému účinných opravných prostředků proti porušování těchto práv a svobod.“*

32. Nadto jsou členské státy povinny zajistit pravidelný přezkum situace v zemích, které jako bezpečné označí (čl. 37 odst. 2 procedurální směrnice). Při hodnocení, zda je země bezpečnou zemí původu, musejí vycházet z řady zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro

uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací (čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice).

33. Soud aplikoval výše shrnutá východiska na projednávanou věc a shledal, že závěry žalovaného o Alžírsku jako bezpečné zemi původu nemohou obstát. Zprávy, z nichž žalovaný vycházel, nesplňují shora uvedené obsahové náležitosti, resp. nesvědčí o tom, že by Alžírsko bylo možné považovat za bezpečnou zemi původu.
34. Hodnocením Alžírska jako bezpečné země původu se přitom zabýval i NSS ve výše citovaném rozsudku č. j. 10 Azs 161/2022-56. V tamním případě posuzoval zprávy *Hodnocení Alžírska jako bezpečné země původu* z dubna 2019 a *Vztah Berberů a Arabů na území Alžírska* z ledna 2017. Žalovaný o žádosti o mezinárodní ochranu přitom rozhodoval až v listopadu 2021, a proto NSS neměl jmenované zprávy za dostatečně aktuální (splňující požadavky na periodický přezkum bezpečnosti země).
35. I tak se ale NSS vyjádřil k těmto zprávám i z obsahového hlediska a shrnul, že „*zprávy o Alžírsku nevyhovují ani obsahově požadavkům přílohy I procedurální směrnice. Stěžovatel má pravdu, že ministerstvem shromážděné informace jsou jen povrchní a nezabývají se skoro vůbec skutečným uplatňováním práva v Alžírsku („hlavní“ zpráva z roku 2019 navíc obsahuje jen dvě strany textu, často jen formálně pojednávající o tom, co je v alžírské ústavě, co Alžírsko ratifikovalo apod.). NSS dodává, že tam, kde jsou informace výjimečně konkrétní, svědčí spíše o nebezpečnosti země. V bezpečných zemích původu musí např. fungovat systém účinných opravných prostředků proti porušování základních práv a svobod [písm. d) přílohy I procedurální směrnice]. Zpráva z roku 2019 ale např. otevřeně říká, že v Alžírsku je systém opravných prostředků neefektivní a nedostatečný a že jsou často porušována základní práva v trestním řízení a při výkonu trestu odnětí svobody. Podobně starší zpráva z roku 2017 obsahuje dlouhý historický exkurz na téma sporů mezi Araby a Berbery, který ale končí informacemi o svévolném stíhání a zatýkání berberských aktivistů. O ústavní reformě z roku 2016, která měla postavení berberského obyvatelstva vylepšit, se toho ale čtenář dozví pramálo (v podstatě jen to, že byl uznán berberský jazyk amazigh).“ (viz odst. 27 rozsudku č. j. 10 Azs 161/2022-56).*
36. Soud uvádí, že žalovaný sice v tomto případě vycházel ze zpráv aktuálních, avšak po obsahové stránce stejně nedostatečných jako tomu bylo v případě zpráv posuzovaných NSS.
37. Stěžejní je zpráva OAMP ze dne 16. 9. 2024, *Hodnocení Alžírska jako bezpečné země původu*, jež by se měla zabývat všemi relevantními kritérii dle procedurální směrnice. K ní soud konstatuje, že obsahuje 5 stran textu. Z toho se ale na první straně pouze shrnuje relevantní právní úprava k vymezení bezpečné země původu a na polovině čtvrté strany a páté straně se nachází jen seznam použitých zdrojů. Vlastní hodnocení Alžírska z hledisek uvedených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu (nikoli dle přílohy I procedurální směrnice) lze tak najít na dvou a půl stranách textu. Již na základě toho lze usuzovat, že posouzení relevantních kritérií není nikterak detailní.
38. Co je však rozhodující, uvedená zpráva se primárně zaměřuje na formální popis ústavního zřízení Alžírska, platné právní úpravy stran lidských práv či výčet ratifikovaných mezinárodních dohod, ale hlouběji neanalyzuje reálné uplatňování práva, jak vyžaduje procedurální směrnice. Pokud tak činí, uváděné poznatky svědčí o tom, že Alžírsko za bezpečnou zemi původu považovat nelze.
39. Například se ve zprávě na straně 2 uvádí, že Alžírsko v ústavě garantovalo řadu základních práv a svobod, avšak *problém lze spatřovat v jejich praktickém uplatňování*. Bližší vysvětlení Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

zpráva neobsahuje. Lze se proto jen domýšlet, v čem identifikovaný problém spočívá. Soudu však není zřejmé, jak na základě tohoto zjištění mohl žalovaný bez dalšího uzavřít, že v Alžírsku obecně a soustavně nedocházelo k pronásledování, mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům.

40. Zpráva dále vyjmenovává, že se v Alžírsku zvýšila ochrana žen proti násilí a že se rozšířila práva berberského obyvatelstva. V případě sexuálních menšin však zůstává jejich ochrana nedostatečná (trestní zákoník kriminalizuje sex osob stejného pohlaví). Byť zpráva konstatuje, že sexuální menšiny nebyly systematicky a cíleně pronásledovány, ve zprávě chybí bližší hodnocení toho, zda nebo jak často v praxi dochází k trestnímu stíhání homosexuálů a jaké se jim případně ukládají tresty. Přitom právě četnost trestního stíhání v praxi a přísnost ukládaných sankcí bude rozhodovat o tom, zda se kriminalizace homosexuality bude rovnat pronásledování (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 11. 2013 ve spojených věcech C-199/12 až C-201/12, *X, Y a Z proti Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel*).
41. Dle zprávy dále problém představuje časté *nedodržování lidských práv v trestním řízení a při výkonu trestu odnětí svobody, např. dochází k nadměrnému využívání vyšetřovací vazby, a také beztrestnost v bezpečnostních složkách*. Zpráva rovněž připouští, že i přes zakotvenou nezávislost soudnictví v ústavě na něj vyvíjí tlak civilní vláda i armáda. Právo na spravedlivý proces a obhajobu pak *není v některých případech, zejména politických odpůrců režimu, respektováno a je prakticky nevymahatelné*.
42. Soud dodává, že není podstatné, zda lze žalobce mezi některé ze jmenovaných skupin řadit (např. mezi sexuální menšiny nebo politické odpůrce režimu). Aby totiž mohlo dojít k označení země původu za bezpečnou, musí splňovat stanovená kritéria ve vztahu k celému svému území a všem kategoriím osob. Procedurální směrnice nepočítá s žádnými personálními nebo teritoriálními výjimkami. Pokud proto Alžírsko nesplňuje kritéria bezpečnosti třeba jen ve vztahu k určitým skupinám osob, nelze jej na seznam bezpečných zemí původu zařadit (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2022, č. j. 41 Az 8/2022-37, odst. 34).
43. Ve zprávě je možné se dále dočíst, že v praxi nebyla v mnohých případech dodržována zásada nenavrácení, neboť vláda deportovala uprchlíky nebo žadatele o azyl do oblastí aktivních konfliktů. To se dělo navzdory tomu, že princip *non-refoulement* je zakotven v ústavě a že vláda měla spolupracovat s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i dalšími humanitárními organizacemi.
44. Ve světle uvedených skutečností proto nemohlo postačovat, že žalovaný pouze vyjmenoval, jaké všechny mezinárodní úmluvy o lidských právech Alžírsko ratifikovalo. I dle samotné zprávy totiž v praxi dochází k jejich porušování. Proto by měla zpráva obsahovat podrobnější zhodnocení toho, jak jsou v každodenní realitě uplatňovány. Zpráva sice obecně konstatuje, že je v Alžírsku přítomen systém opravných prostředků proti porušování lidských práv a svobod, ale výše uvedené skutečnosti zpochybňují jeho účinnost (viz zmíněné zásahy do nezávislosti soudnictví nebo porušování práva na spravedlivý proces). Zpráva se rovněž jen velmi stručně věnuje činnosti právnických osob dohlížejících nad stavem dodržování lidských práv. Vyzdvihuje zejména úlohu orgánu vlády – Národní rady pro lidská práva. Nicméně blíže nevysvětluje, co míní tím, že *řada domácích skupin pro lidská práva fungovala s různým stupněm omezení a spolupráce ze strany vlády*.

45. Soud shrnuje, že zpráva OAMP ze dne 16. 9. 2024, *Hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu*, nemohla být podkladem pro zařazení Alžírsko mezi bezpečné země původu. Tato zpráva nejenomže popírá bezpečnost této země ve vztahu k určitým skupinám osob, ale zároveň dostatečně nedokládá zejména obecnou dostupnost ochrany před případným pronásledováním nebo špatným zacházením.
46. Shledané nedostatky nemohly napravit ani Informace OAMP ze dne 25. 9. 2024, *Kabylské, Strana Hnutí za sebeurčení Kabylie (MAK)*, případně Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2023: Alžírsko ze dne 30. 6. 2024 vypracovaná MZV USA. Ty se totiž zabývají pouze dílčí problematikou a neposkytují komplexní hodnocení kritérií stanovených pro určení, zda je Alžírsko bezpečnou zemí původu. I tak ale zejména prvně jmenovaná zpráva podporuje opačný závěr. V ní se totiž popisují represe vůči skutečným nebo domnělým členům MAK, případně proti politickým aktivistům (viz její odst. 2.2), což koresponduje s obecným tvrzením o porušování práva na spravedlivý proces ve zprávě OAMP ze dne 16. 9. 2024. Ve Výroční zprávě o svobodě vyznání se zase uvádějí případy postihů pro neoprávněné vykonávání náboženských obřadů a výrobu náboženských materiálů určených k distribuci, případně další případy zásahů státu omezujících náboženské projevy (viz kapitola Chování vlády, str. 6 a násl.), byť v této otázce uvedená zpráva nevyznívá zcela jednoznačně (žalovaný v napadených rozhodnutích zdůraznil pasáže zprávy, z nichž naopak plyne možnost křesťanství vyznávat; v takovém případě se ale měl s rozpornými zjištěními pečlivěji vypořádat).
47. Soud s ohledem na výše uvedené dovodil, že podklady shromážděné žalovaným nesplňují požadavky, které vyžaduje jak zákon o azylu, tak procedurální směrnice pro zařazení státu mezi bezpečné země původu. Žalovaný proto nemohl vycházet z domněnky bezpečnosti Alžírsko, a žalobci tak neměli co vyvracet. Žalovaný tudíž ani nemohl zamítnout žádosti žalobců z důvodu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu pro zjevnou nedůvodnost.
48. Pro úplnost soud doplňuje, že žalovaný selhává při hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu opakovaně. To potvrdil nejen NSS ve výše citovaném rozsudku č. j. 10 Azs 161/2022-56, ale dále i např. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 31. 8. 2022, č. j. 41 Az 8/2022-37, v němž se zabýval hodnocením Alžírsko jako bezpečné země původu na základě zprávy ze dne 2. 11. 2021, a dále i v rozsudku ze dne 11. 8. 2025, č. j. 22 Az 16/2025-27, v němž se stejným závěrem posuzoval tutéž zprávu OAMP ze dne 16. 9. 2024 jako soud v tomto případě.
49. Jelikož při soudním přezkumu neobstál již samotný předpoklad pro postup podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy že je Alžírsko bezpečnou zemí původu, nebylo namístě, aby soud zkoumal, zda žalobci unesli důkazní břemeno. Soud se proto v tomto směru též nevěnoval dostatečnosti jejich tvrzení. Rovněž se soud nezabýval naplněním jednotlivých důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, neboť takové posouzení neprovedl ani žalovaný. Soud proto pro předčasnost nevypočítával ani ostatní související žalobní námitky. Pro zrušení napadených rozhodnutí postačila důvodnost vznesené námitky, že žalovaný nevyšel z takových informací, by závěr o bezpečnosti Alžírsko podporovaly.

Závěr a náklady řízení

50. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadená rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm je dle § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaný vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku.

51. Pokud by žalovaný znovu hodlal zamítnout žádosti žalobců podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, musel by v první řadě řádně doložit za splnění příslušných unijních a zákonných kritérií, že Alžírsko je bezpečnou zemí původu. V opačném případě věcně posoudí, zda jsou v případě žalobců dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu.
52. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně neúspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalobci byli ve věci plně úspěšní, a proto jim soud přiznal náhradu nákladů řízení, které spočívají ve vynaloženém poštovním [87 Kč v případě žalobce a) a celkem 87 Kč v případě žalobců b), c) a d); jiné náklady žalobců ze spisu nevyplynou a ani je sami nevyčíslili]. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. října 2025

Karel Ulík v. r.
samosoudce